

MATEMATIKA

Násobení mocnin

Učebnice str. 27 – přečíst a do sešitu vypočítat cvičení 1,2,3

Str. 28 – vypočítat do sešitu cvičení 1,3,4

PŘÍKLAD:

$$a^r \cdot a^s = a^{r+s}$$

$$4a^4 \cdot 3a^3 = 4 \cdot a \cdot a \cdot a \cdot a \cdot 3 \cdot a \cdot a \cdot a = 12a^7$$

$$7a^3 \cdot 10a^2 = 70a^5$$

$$x^3 \cdot x^4 = x^7$$

$$8b^4 \cdot 7b^3 = 56b^7$$

$$3a \cdot 2a^3 = 6a^4$$

$$5x^2 \cdot 4x^5 = 20x^7$$

VYPOČÍTEJ:

a) $3a^2 \cdot 4a^5 =$

b) $3a^4 \cdot 9a^3 =$

c) $3a^4 \cdot 4a^4 =$

d) $4x^3 \cdot 3x^5 =$

e) $3b^4 \cdot 4b^3 =$

f) $7a^2 \cdot 6a^2 =$

g) $10^2 \cdot 10^3 =$

h) $a^2 \cdot a^4 =$

i) $6a^2 \cdot 4b^5 =$

j) $3a^4 \cdot 9a^3 =$

Dělení mocnin

Učebnice str. 30 – přečíst

PŘÍKLAD:

$$a^r : a^s = a^{r-s}$$

$$18 a^9 : 6 a^7 = \frac{18 \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a}}{6 \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a} \cdot \underset{\cdot}{a}} = 3a^2$$

$$10a^3 : 5a^2 = 2a$$

$$x^{15} : x^4 = x^{11}$$

$$8b^4 : 2b^3 = 4b$$

$$12a^6 : 2a^3 = 6a^3$$

$$28x^{10} : 4x^5 = 7x^5$$

VYPOČÍTEJ:

a) $26 m^6 : 13 m^2 =$

b) $18a^5b^3 : (-2a^4b) =$

c) $(-42x^6y^7z^5) : (-21x^2y^5z^3) =$

d) $26 k^8 : 13 k^2 =$

e) $12a^8b^{14}c^2 : 6a^2b^7c^2 =$

f) $24a^3b^4c^8 : 6a^2c^6 =$

g) $(-15x^6y^8) : 3x^2y^{10} =$

h) $36x^4y^3z : 4x^3y =$

i) $18x^4y^5 : (-3xy^7) =$

j) $38a^6b^8 : 2a^2b^4 =$

VÝUKA DISTANČNÍ

Český jazyk , Ruský jazyk, - VIII.Z týden 4.1. – 8.1. 2021

Český jazyk

PŘEDLOŽKY S/Z

- Předložka **z** se pojí s **2. pádem**.
- Předložka **s** se pojí se **7. pádem**.

z učení × s učením;

z lásky × s láskou,

z vesela × s veselou

Pomůcka:

Pozor! I s druhým pádem lze použít předložku **s**, a to v případě, že chci naznačit **pohyb z povrchu pryč nebo dolů**.

např. Spadl se skály.

Umyl špínu s kapoty.

Správné psaní: sebou / se sebou

Pozor! Lidé se dopouštějí častých chyb při používání předložky **s** v souvislosti se zájmenem sebou.

- Bez předložky se sebou používá **ve spojení sám sebou – být sám sebou, jistý (sám) sebou atd.**
- Dále se toto zájmeno používá **bez předložky po slovesech, která vyjadřují pohyb, který dělá původce děje** (vyjádřený v podmětu) svým tělem – šknout sebou, hýbat sebou atd.
- Naopak s předložkou se toto zájmeno pojí v případech jako vzít s sebou, vést s sebou, nést s sebou atd.

Pomůcka:

Já to vezmu se mnou. = Já to vezmu s sebou.

Já pohnul mnou. = Já pohnul sebou.

PŘEDPONY S/Z

Předpony s/z, popřípadě se/ze, **nesou ve většině případů význam**, a právě podle něho se rozhodujeme, kterou z těchto předpon použít.

Předpona s/se se píše

Pokud sloveso (s předponou) vyjadřuje směr dohromady, dovnitř, k sobě atd.

shledat se, sloučit, svázat, šířat se, shrabat, spřátelit se;

Pokud sloveso (s předponou) vyjadřuje směr shora dolů nebo z povrchu pryč.

scházet (schody), setřít, sletět, skrojit, spláchnout, svléci;

V dalších slovesech, která je třeba si zapamatovat.

schovat (se), skonat, skončit, slevit, spálit, spasit, spáchat, stěžovat si, strávit, stvořit, stýskat si.

Předpona z/ze se píše - změna

Ve slovesech, která jsou bez předpony nedokonavá a přidáním předpony z/ze se z nich stanou slovesa dokonavá.

zchudnout, zorganizovat, zhroutit se, zničit;

Tam, kde pomocí této předpony vznikají z podstatných a přídavných jmen slovesa dokonavá.

zdůvodnit, zhudebnit, zpeněžit, zpřísnit, ztotožnit;

Ve slovesech, která jsou nedokonavá, ale vznikla ze sloves dokonavých pomocí přípony.

zmodrávat, znárodňovat, zpronevřovat, zosobňovat;

V dalších slovech, která je třeba si zapamatovat.

zhostit se, zkoumat, zkoušet, zpěčovat se, zpívat, zpověď, zpytovat, zpupný, způsob, zřící se, zřídít, zteplý.

Pamatujte: Správnou příponu je třeba použít nejen v daných slovesech, ale také ve všech slovech příbuzných! To znamená také ve slovech zkumavka, zkušenost, zpěvník, zповědnice, jazykozpyt, způsobilý a mnoho dalších.

Jednodušší je to s těmi, kde je také rozdíl ve výslovnosti, např.:

sjednat (mír, dohodu) × zjednat (nápravu, na práci)

slézat (odněkud dolů, popř. k sobě) × zlézat (hory)

slíbat (rtěnku, tzn. setřít ji tak) × zlíbat (od hlavy až k patě)

smazat (tabuli, setřít ji tak) × zmazat (umazat)

svést (z kopce, dohromady, ke lži) × zvést (zkazit, vyvést něco zlého)

Jsou však i případy, kdy se liší pravopis a význam, ale výslovnost zůstává stejná, např.:

sběhlý (ve smyslu seběhlý, např. lid) × zběhlý (zkušený, kdo dezertoval)

sbít (přítlouci k sobě) × zbít (ublížit někomu)

shlédnout (z okna dolů) × zhlédnout (spatřit, např. film)

skosit (kosou posekat) × zkosit (učinit kosým)

správa (starání se, např. majetku) × zpráva (informace)

PŘEDPONA VZ

Předpona vz se používá u slov, která poukazují **na směřování vzhůru** (doslovné nebo obrazné).
ve slovech vzrůstající, vzpažit, vzpřímit se, vzchopit se, vznešený.

Dále předponu vz píšeme v některých dalších slovech, která je třeba si zapamatovat.

vzpomínka, vztek, vztah, vzkaz, vzhled.

Skupina písmen vs nebývá předponou, pouze písmeno v, písmeno s je součástí kořene slova.

vstát, vsunout, vsadit, vstoupit.

1. Utvoř slova s předepsanými předponami.

vy-	<input type="text"/>	po-	<input type="text"/>	za-	<input type="text"/>
s-	<input type="text"/>	ne-	<input type="text"/>	pra-	<input type="text"/>
od-	<input type="text"/>	ze-	<input type="text"/>	do-	<input type="text"/>
před-	<input type="text"/>	ob-	<input type="text"/>	roz-	<input type="text"/>

2. Nahrad' předložkový pád přídatným jménem s předponou.

pod horou	->	podhorský	před jarem	->	<input type="text"/>
pod zemí	->	<input type="text"/>	nad průměrem	->	<input type="text"/>
nad míru	->	<input type="text"/>	mezi národy	->	<input type="text"/>
pod vodou	->	<input type="text"/>	přes pole	->	<input type="text"/>
nad polovinu	->	<input type="text"/>	mezi planetami	->	<input type="text"/>
pod průměrem	->	<input type="text"/>	před školou	->	<input type="text"/>
nad mořem	->	<input type="text"/>	nad počet	->	<input type="text"/>
bez listí	->	<input type="text"/>			

3. Připoj ke slovesům různé předpony a napiš je.

letět ->

nést ->

dělat ->

hrát ->

šít ->

4. Doplň vhodné předložky. Zkus vymyslet takové, aby se žádná neobjevila 2x.

školy sestrou knoflíků stole

skříní postýlkou obědě tašce

kamaráda domem vodou zlata

5. Doplň do vět vhodné předložky.

Šel jsem ulici
přímo kostelu. lavičce obchodu seděla Květa
a čekala Alenu. obchodem byla vystavena
zelenina plastových přepravkách. Sluníčko ni
nemilosrdně svítilo. Než se dostane obchodu pult,
bude pořádně ovadlá.

6. Z předcházejícího cvičení vypiš alespoň 5 slov s předponami.

PSANÍ VELKÝCH PÍSMEN - vlastní jména

Základní pravidla:

1. V jednoslovných vlastních jménech se píše velké počáteční písmeno (Pavel, Klatovy), v cizích jménech se zpravidla dodržují zvyklosti původního jazyka (McDonald).
2. V souslovných vlastních jménech se píše velké písmeno v prvním slově (Tichý oceán, Národní divadlo), je-li součástí sousloví vlastní jméno, píše se s velkým písmenem (Univerzita Karlova).

Doplňující pravidla:

1. V souslovných vlastních jménech užívaných pro osídlená místa (města a jejich části, vsi, sídliště aj.) se píše velké počáteční písmeno ve všech slovech kromě předložek (Janovice nad Úhlavou, Domažlické Předměstí, Malá Strana), bližší určení, stojí-li za základem názvu, zejména po předložce, se píše s velkým písmenem v prvním slově, ale dále jako když stojí mimo sousloví (Kostelec nad Černými lesy, Sídliště Českých legií).
2. Stojí-li na začátku souslovného pojmenování obecné podstatné jméno, píše se s malým písmenem (mys Dobré naděje, nábřeží Kpt. Nálepky, ulice Národních mučedníků).
3. Začíná-li takové bližší určení předložkou, píše se s velkým písmenem předložka a první následující slovo (ulice Pod Vrškem, náměstí Mezi Zahrádkami, dům U Tří lilií). Pokud však není užito předložky jako součásti názvu, ale její užití vyplývá z větné stavby, začíná písmenem malým (sejdeme se u Tří hvězd, seděli jsme u Hejtmana).

Typy vlastních jen podle pojmenované skutečnosti:

Jména bytostí:

1. osoby:
2. rodná jména, příjmení, přídomky, přezdívky: Jan, Komenský, Havlíček Borovský, Svatý otec, Červená karkulka – Karkulka, náčelník Orlí péro
3. příslušníci rodů, rodin, kolektivů: Přemyslovec, Novákovi
4. příslušníci národů: Čech, Neslovan, Poloněmec, Chod, Žid - v etnickém smyslu
5. obyvatelé míst: Evropan, Klatovan, Pardubičtí – ale pardubičtí hokejisté, Marťan – ale pozemšťan, nebešťan;
6. náboženské, mytologické a alegorické postavy: Bůh, Duch svatý, děd Vševěd, Rozum a Štěstí – pohádkové postavy;
7. zvířata: Zrzečka, pták Ohnivák, kačer Donald.

Jména hvězdářská a zeměpisná:

1. nebeská tělesa, souhvězdí a jejich části: Polárka, Severka, Slunce, Velký vůz – ale jitřenka, večernice, sluneční soustava, galaxie;
2. světadíly, země, krajiny: Evropa, Klatovsko, Balkán, Blízký východ, Jižní Amerika – ale jižní Evropa;
3. útvary členitosti zemského povrchu: (ostrovy, poloostrovy, horstva, hory, roviny, nížiny apod.): Havajské ostrovy, Balkánský poloostrov – poloostrov Balkánský, Vysoké Tatry, Českomoravská vrchovina, Prachovské skály, Třeboňská pánev;
4. vodstva (tj. moře, jezera, řeky): Severní ledový oceán, Jaderské moře – moře Jaderské, Golfský proud, Máchovo jezero, řeka Svatého Vavřince, Niagarské vodopády;

5. obce, městské čtvrti a oblasti, sídliště: Mariánské Lázně, (ale lázně Teplice), Domažlické Předměstí, Kostelec nad Černými lesy, slovo sídliště se píše s velkým písmenem, je-li součástí oficiálního názvu – Sídliště Míru, (ale sídliště Jihozápadní Město);
6. ulice, náměstí, nábřeží, sady, pozemky: ulice Pod Vrškem, ulice Na Dlouhém lánu, náměstí Pod Kaštany, nábřeží Kapitána (Kpt.) Nálepky, pasáž Černá růže;
7. stanice a zastávky prostředků hromadné dopravy: nádraží Praha-Smíchov, zastávka metra Náměstí Míru;
8. stavby a jejich význačné části: zámek Kozel, Pražský hrad – Hrad, chrám sv. Jakuba – svatojakubský chrám (Svatý Jakub), Chrám sv. Víta – je ten na Hradčanech v Praze, jinak chrám svatého Víta, Bílý dům, Španělský sál Hradu;
9. význačné a jedinečné přírodní jevy: Boubínský prales, Křížový pramen.

Oficiální jména významných institucí, organizací, jejich orgánů apod.:

1. mezinárodní organizace: Organizace spojených národů, Rada bezpečnosti Organizace spojených národů, Severoatlantická aliance;
2. státy a správní oblasti: Česká republika, Spojené státy americké, Spolková republika Německo, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Plzeňský kraj – správní jednotka, ale plzeňský kraj – krajina kolem Plzně;
3. současné zastupitelské sbory a orgány států, oblastí, měst: Parlament České republiky, Senát, Spolkový sněm v Německu, Ministerstvo financí ČR (pokud uijeme jako neoficiální název druhový, píše se s malým písmenem, Kancelář prezidenta republiky, Městská rada v Klatovech, Obecní zastupitelstvo v ..., Místní úřad v ...;
4. společenské organizace: Odborový svaz pracovníků ve vědě a výzkumu, Český červený kříž, Česká lékařská komora, Klub přátel poezie, Česká obec sokolská, Slavia Praha;
5. vědeckovýzkumné, vzdělávací a kulturní instituce: Akademie věd České republiky, Univerzita Karlova – Karlova univerzita, České vysoké učení technické, Pedagogická fakulta UK, Střední průmyslová škola v Klatovech, Základní škola v ..., Divadlo na Vinohradech, Divadlo hudby, Hudební divadlo v Karlíně, Česká tisková kancelář;
6. organizace a sdružení pro výrobu, obchod, služby apod.: Česká spořitelna, lékárna U Jednorozce, restaurace U Hejtmana, koupaliště Džbán;
7. zdravotnické a sociální instituce a organizace: Fakultní Thomayerova nemocnice s poliklinikou.

Jména dokumentů, slovesných a výtvarných děl, hudebních a jiných skladeb:

1. dokumenty: Dekret kutnohorský – Kutnohorský dekret, Zlatá bula sicilská, Listina základních práv a svobod, Zákoník práce, Sbíрка zákonů;
2. jedinečné práce – články, učebnice, umělecká díla: Pravidla českého pravopisu, Babička, Legenda o svaté Kateřině, Bible kralická – Kralická bible, Symfonie č. 5, Má vlast, obraz Spící loď;
3. noviny, časopisy, pořady: Klatovský deník, Vesmír, Dobré jitro.

Jména některých výrobků, plodů, rostlin:

1. různé typy výrobků: automobil Škoda Octavia, prací prášek Persil, cigareta Sparta – ale koupil si škodovku, pere v persilu, kouří sparty;
2. dopravní prostředky – lodi, vlaky: loď Lidice, Brněnský drak (vlak).

Označení významných událostí a období:

1. významné dějinné události: Pražské povstání, Velká francouzská revoluce, ale druhá světová válka, napoleonské války;
2. opakující se politické, obchodní a kulturní akce: Mezinárodní hudební festival Pražské jaro, Dvacáté zimní olympijské hry – ale zimní olympijské hry, mistrovství světa;
3. významné památné dny, svátky: Vánoce, Velikonoce – ale vánoční svátky, Nový rok – 1. leden, Štědrý den, Dušičky, ale advent, letnice;
4. soutěže a jejich trofeje: Světový pohár ve sjezdovém lyžování;
5. jména vyznamenání a cen: Řád bílého lva, Nobelova cena míru, ale medaile Za zásluhy.

Procvičování psaní velkých písmen ve jménech vlastních

Opravte čitelně chyby v závorkách kde se píše velké a malé začáteční písmeno – příklad
v první větě

Významní /č/eští umělci byli /K/arel /Č/apek se svým bratrem /J/osefem.

Známý /ch/rám /s/vatého /v/íta je dominantou /h/radčan. Podepsali jsme /l/istinu /l/idských /p/ráv a /s/vobod. Na /m/inisterstvu /š/kolství, /m/ládeže a /t/ělovýchovy jsme se informovali o koncepci tzv. /o/becné školy. Bratr navštěvuje /o/becnou školu v /d/avli u /p/rahy. Zastav se na /o/becním úřadě v /p/rotivíně pro potvrzení /p/ozemkové daně. Zašel na /p/rotivínský obecní úřad pro /f/ormulář na zaplacení daní.

/k/omenský ja nazýván /u/čitel národů. V /p/raze žijí /p/ražané. Nejslavnějším románem /j/aroslava /h/aška jsou /o/sudy dobrého vojáka /š/vejka za /s/větové války. To je ale /š/vejk, ten váš kluk. Apoštol, který podle /b/ible zradil /j/ežiše /k/rista, se jmenoval /j/idáš. S /j/idáši se nestýkej, doplatil bys na to. V /m/ahenově divadle uvádějí /m/oliérovu hru /d/on /j/uan. Váš syn /p/etr je /d/onchuán třídy. Ležel jako /l/azar. Můj prastrýc byl /m/asarykovec. K /n/ebeským tělesům patří např. /s/lunce a /m/ěsíc. Na cestu mi svítil /m/ěsíc. Kam nechodí /s/lunce, tam chodí lékař.

Z /k/arlova /m/ostu jsme se dívali na /h/rad. Známost

/p/rašnou /b/ránu v /p/raze vystavěl /m/atyáš /r/ejsek

z /p/rostějova. Koncert /č/eské /f/ilharmonie se koná ve

/s/metanově /s/ini /o/becního /d/omu v /p/raze. Cenné

sbírky můžeme vidět v /n/árodním /m/uzeu. Obraz

/f/rantiška /b/rožika /v/olba /j/iřího /p/oděbradského za

/č/eského krále je umístěn na /s/taroměstské /r/adnici v

/p/raze. Navštívili /p/amátník /n/árodního /p/ísemnictví.

Nakupovali jsme v /o/bchodním /d/omě /b/ilá /l/abuť.

Nejen děti, ale i dospělí si oblíbili /d/ivadlo /s/pejbla a

/h/urvínka.

Ubytovali jsme se v /h/otelu /m/odrá /h/vězda. Na oběd jsme šli do /h/ostince /n/a /r/ychtě a na večeři do /h/ostince

/u/ /č/eské /k/oruny. Odpoledne zasedá /r/ada /b/ezpečnosti /o/rganizace /s/pojených /n/árodů. Dědeček byl členem /s/okola a vždy hrdě hlásal, že je starý /s/okol. Slavný hrad /k/arlštejn nedobyli ani /h/usité. Mezi /s/lovanské národy patří také /b/ulhaři. Za vlády /p/etra /v/elikého se /r/usko proměnilo ve velikou /ř/iši. Mezi slavné /i/ndiánské náčelníky patřil /s/edící /b/ýk. Dědečkův pes /v/oříšek umí pořádně štěkat. Na ulici pobíhal docela obyčejný /v/oříšek. Babička vypravovala dětem nejprve o /č/ervené /k/arkulce a pak ještě o /s/něhurce a /s/edmi /t/rpaslících.

Mezi /e/vropany jsou nejvíce zastoupeni /s/lované, /r/ománi a /g/ermáni. Mezi /s/lovany patří také menšina /l/užických /s/rbů. Na /h/odonínsku a /u/herskohradištsku žijí /m/oravští /s/lováci, u nichž se zčásti zachovala /s/lovácká výzdoba chalup. Roku 1306 vymřel rod /p/řemyslovců po meči. Jan /l/ucemburský, syn /ř/ímského císaře, byl ve svých čtrnácti letech oženěn s /e/liškou /p/řemyslovnou a dosazen na /č/eský trůn. Janáčková /o/pera /p/říhody /l/išky /b/ystroušky vznikla podle /t/ěsnohlídkovy knihy /l/iška /b/ystrouška. V čekárně byly k dispozici /l/idové /n/oviny, /r/ovnost a /p/estrý /s/vět. Naši známí přijeli novou /f/elicií.

Pracovní list - Božena Němcová – Divá Bára

- Divá Bára vyšla roku 1856, roku 1949 byla zfilmována v hlavní roli s Vlastou Fialovou
- příběh venkovské dívky, které přezdívali „Divá Bára“
- добрota srdce a ryzí povaha nesouvisí se vzhledem, ani se společenským postavením

Bára žila se svým otcem, který byl obecním pastýřem. Žili na kraji vesnice Vestec bez maminky. Když byla Bára ještě maličká (v kolébce), maminka se něčeho velmi polekala a zůstala v mdlobách ležet na zemi. Pověřiví sousedé prohlásili, že dům navštívila polednice. Od té doby maminka byla nemocná a po několika letech zemřela. Pastýř Báru vychovával sám.

Odmalička byla Bára jiná než ostatní děvčata. Nebála se bouřky, uměla plavat a měla obrovskou sílu, byla opálená od sluníčka i ošlehaná od větru, ráda chodila bosa. Lidé si o ní začali povídat, že ji podstrčila do kolébky divá žena, začali se jí vyhýbat. Jedinými přáteli Báry byli Elška z fary (nejdůvěrnější kamarádka; jejich přátelství vydrželo až do dospělosti, přestože Elška byla tři roky v Praze), kostelníkův Josifek (kterého bránila před silnějšími kluky) a pes Lišaj. Když se Elška vrátila z Prahy, svěřila se Báře, že se v Praze zamilovala do mladého lékaře. Elščina teta, panna Pepinka, našla

ale Elšce jiného ženicha – správce sousedního panství. Bára se rozhodla, že Elšce pomůže. Bára věděla,

že se správce v noci bojí, a tak se převlékla za strašidlo a u hřbitova jej vyděsila. Její přestrojení však bylo odhaleno a Báře byl uložen krutý trest – musela přespát na hřbitově v márnici. Ráno ke hřbitovu přišel myslivec a dozvěděl se, co se Báře stalo. Myslivec se Báře přiznal, že ji miluje, a požádal ji o ruku. Bára se tak ze hřbitova vrátila šťastná, se svým budoucím mužem. Potrestaná, jak si lidé přáli, rozhodně nebyla.

Charakteristika Báry

Bára dosáhla patnácti let a žádné děvče v celé dědině nemohlo se jí rovnat v síle a velikosti. Tělo její bylo hrubých kostí, silných svalů, přitom ale pravidelných forem. Mrštná byla jako pstruh. Pleti byla tmavohnědá, dílem od přirozenosti, dílem od slunce i větru, neboť si nikdy, ani v parném létu nezastřela tvář, jako to vesnická děvčata dělávala. – Hlava zdála se veliká, ale to dělalo množství vlasů, černých jako havran, dlouhých, ale hrubých jako žíně. Čelo měla nízké, krátký tupý nos, ústa trochu velká a vyšpulené pysky, ale zdravé, červené jako krev. Zuby široké, silné, ale čisté. – Nejpěknější bylo u ní oko; a právě proto musela od lidí posměch snášet. Spílali jí, že má „oči buličí“. Veliké měla oko, neobyčejně veliké a modré jako charpa, obrostlé dlouhou černou řasou. Nad okem klenulo se husté černé obočí. – Když se Bára škaředila, podobala se její tvář obloze, černými mraky zatažené, z nichž se jen kousek oblohy modralo.¹

Otázky k tématu Božena Němcová – Divá Bára:

Najdi v ukázce charakteristiky Báry přirovnání:	
Co bylo na Báře nejpěknější?	
Čím se jí nemohlo vyrovnat žádné děvče?	
Co znamená „oko měla modré jako chrpa“?	
Vysvětli: „spílali jí“:	
Jaké měla Bára vlasy?	

RUSKÝ JAZYK

Slovní zásoba – Raduga str: 3/43 – přepsat slovíčka do slovníku a nauč se jejich význam !

Naučit se časování slovesa „ ЖИТЬ ” – žít

Raduga – str. 3/45 – dolní sloupec

PC – youtube - časování sloves - poslouchej a opakuj výslovnost

DISTANČNÍ VÝUKA DĚJEPIS VIII. Z

4. – 8. 1. 2021

Přepiš do školního sešitu

ČAS REVOLUCÍ A ZMĚN

VZNIK SPOJENÝCH STÁTŮ AMERICKÝCH

Vzniku USA předcházela válka mezi Velkou Británií a 13 americkými osadami o nezávislost. Osadníci v čele s Georgem Washingtonem dosáhli svého, v roce 1776 byla vyhlášena nezávislost třinácti osad a v roce 1783 vznikly Spojené státy americké.

VELKÁ FRANCOUZSKÁ REVOLUCE

Za vlády krále Ludvíka XVI. začala roku 1789 ve Francii dobytím pařížské věznice Bastily Velká francouzská revoluce. Před revolucí byla Francie absolutistickou monarchií. Během revoluce se v zemi několikrát změnilo státní zřízení. Nejprve se Francie stala konstituční monarchií, potom republikou. Revoluční Francii vyhlásila většina evropských států válku.

Po státním převratu provedeném generálem Napoleonem Bonapartem se ujali vlády tři konzulové. Napoleon se sám jmenoval prvním konzulem.

Chemie VIII.Z – učivo 4. 1. – 8. 1. 2021

Hodina č. 26 – Nekovy – uhlík síra, fosfor – učebnice s.52 – 53

V následujících dvou hodinách navazujeme na předchozí učivo – zopakuj si nekovy – vodík, kyslík, dusík + halogeny – fluor, chlor, brom, jód.

Dnešní učivo (obě hodiny) si zapiš (nalep) do sešitu a nauč se.

Uhlík – C

- V přírodě se vyskytuje jako diamant a jako grafit (tuha)
- Nachází se v ropě, zemním plynu, uhlí
- Uměle vyrobené formy uhlíku jsou koks, saze a aktivní uhlí
- Diamant je nejtvrďší nerost
- Grafit je měkký a zanechává stopu na papíře, vede elektrický proud a je žáruvzdorný

Prohlídni si obrázky v učebnici na s. 52 nahoře – krystalové soustavy diamantu a grafitu

- Využití diamantu – broušení, vrtání, řezání, součást šperků
- Využití grafitu – mazadlo do ložisek, výroba tužek (tuha)
- Využití sazí – výroba pneumatik
- Využití koksu – pevné palivo
- Využití aktivního uhlí – tvoří část živočišného uhlí používaného při průjemových onemocněních

Síra – S

- Vyskytuje se v přírodě jako volný prvek v blízkosti sopek, vázaná je ve sloučeninách, v organizmech je součástí bílkovin
- Vlastnosti – pevná, žlutá, krystalická, hořlavá, nerozpustná ve vodě
- Využití – výroba kyseliny sírové, výroba prostředků na ochranu rostlin proti škůdcům

Fosfor – P

- Vyskytuje se ve sloučeninách (noř. Nerost apatit – obr. S. 53 nahoře), v lidském těle se nachází v kostech, dodává jim tvrdost a pevnost
- Vlastnosti – vyskytuje se ve dvou obměnách – obr. S. 53

a) bílý fosfor – pevná, bílá, jedovatá látka, na vzduchu se sám vznítí, proto se uchovává pod vodou

b) červený fosfor – tmavě červený prášek, není jedovatý ani sebezápalný

- Využití – bílý fosfor – součást bojových látek – napalm, červený fosfor k výrobě zápalek (škrátka), sloučeniny fosforu (fosforečnany) – hnojiva

Učebnice s. 53 – dole – úkoly 1 – 6 ústně – tyto otázky budou součástí příštího testu

Hodina č. 27 – **Polokovy – křemík** – učebnice s. 54

Křemík – Si

- Nejvýznamnější polokov
- Vyskytuje se jako součást sloučenin – např. křemen - s. 54 – odrůdy křemene, nachází se v lidském těle – v zubní sklovině a v kostech
- Vlastnosti – je křehký, není kujný
- Vyrábí se v elektrických pecích z křemene
- Využívá se k výrobě elektronických součástek – např. počítačové čipy, součástky do mobilních telefonů, dále na výrobu solárních článků – obr. S. 54

PŘÍRODOPIS 4.1. – 8.1. 2021

Udělat výpisky do sešitu:

OBĚHOVÁ SOUSTAVA

Tělní tekutiny

Vyplňují vnitřní prostředí našeho těla. Patří k nim:

- Krev – nejvýznamnější tělní tekutina, proudí v krevních cévách
- Tkáňový mok – tekutina, vyplňující prostor mezi buňkami
- Míza – bezbarvá až nažloutlá tekutina, rozváděna po těle pomocí mízních cév

Krev a její funkce

Rozvádí po těle kyslík, živiny a vodu, odvádí odpadní látky. Má obrannou funkci, pomáhá udržovat stálou tělesnou teplotu. Udržuje stálé vnitřní prostředí organismu.

Dospělý člověk má asi 5 litrů krve. Krev se skládá ze dvou základních složek a to:

- Krevní plazmy 55 %
- Krevních buněk 45 % - červené krvinky, bílé krvinky, krevní destičky viz. Uč 42

Učebnice str. 41 – 43 (do Imunity) přečíst

Pracovní sešit str. 23 – cv. 1,2,3,4,5,6,

V rámci opakování si v pracovním sešitě dodělejte cvičení která vám chybí do str. 23 😊

Pracovní list na známky:

Složení krve:

- a) červené ..... - rozvádí ..... po těle
odvádí .....

Nakresli červenou krvinku.

- b) ..... krvinky – ničí viry a .....
ochrana .....

- c) krevní destičky – umožňují srážlivost krve a tím
zabraňují.....

Zjistí na internetu.

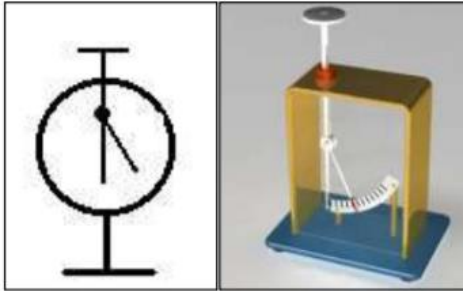
Kolik má dospělý člověk krve?.....

Jak se jmenují nejjemnější cévky? .....

Jak poznám tepenné krvácení ? .....

Zápis do sešitu:

Elektroskop

- Je to přístroj kterým určíme, zda je těleso elektricky nabité.
- Části, které slouží k určování velikosti náboje, musí být dobře odizolovány od země.
- Elektroskop má dotykovou plochu a ručičku. Pokud se dotykové plochy dotkneme elektricky nabitým tělesem, ručička se vychýlí. Čím větší výchylka, tím větší náboj.
- Některé elektroskopy určují i druh náboje..

Vodiče a izolanty

Co je elektrický vodič a izolant

- Elektrické vodiče jsou látky, které dobře vedou elektrický proud, říkáme o nich, že jsou elektricky vodivé. Příklad: kovy, tuha
- Elektrické izolanty jsou látky, které nevedou elektrický proud, říkáme o nich, že jsou elektricky nevodivé. Příklad: plasty, sklo, guma, parafín.
- Vodné roztoky mohou vést elektrický proud.
- Vzduch je za normálních podmínek nevodivý. Vodivým se stává za zcela určitých podmínek – například blesk.

Otázky na známky:

1. Co je elektrický vodič a co elektrický izolant a jak se o tom můžeme přesvědčit?
2. Co je to elektroskop a jak ho používáme?
3. Jaký je rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem?

4. 1. – 8. 1. Zeměpis

Opakování – SEVERNÍ AMERIKA

- PS str. 21/ 1, 2 – vypracuj – (**bude známkováno**)

Téma: STŘEDNÍ AMERIKA

- učebnice str. 46 – 48 – přečti si, prostuduj, prohlédni obrázky a podívej se na inspirativní video o Střední Americe - [https://www.youtube.com/watch?v= B1PG3823gk](https://www.youtube.com/watch?v=B1PG3823gk)

Doplň text – použij slova z tabulky v učebnici na straně 47 dole (**bude známkováno**)

Mexiko a další státy této oblasti patří do .....Ameriky.

Územím Mexika a států Střední Ameriky prostupují .....

Ráz krajiny a život lidí ovlivňuje zejména povrch, výšková .....

a aktivní .....činnost spojená se .....

oblast karibského pobřeží je vystavena ničivému působení .....

Převážná část ..... žije v nadmořských výškách od 1000 do 3000m.

Pobřežní roviny s horkým .....podnebím jsou řídce osídleny.

Potomci ..... a jejich míšenci tvoří většinu obyvatel.

V Mexiku vznikly vyspělé indiánské kultury např. Aztéků a .....

pestrou směsí ras doplňují potomci afrických .....

Lidé v oblasti hovoří .....

4. 1. – 8. 1. 2021

Výchova ke zdraví

Téma: Předčasná sexuální zkušenost

- přečti si následující článek, odkaz na něj máš na konci textu a zamysli se...

Sexuolog Petr Weiss upozorňuje, že uspíšený začátek sexuálního života má svá rizika. "Je prokázáno, že čím dříve se začne, tím je sexuální chování v pozdějším věku rizikové. To znamená, že tito lidé uvádějí vyšší počty sexuálních partnerů, pohlavních chorob, zneužití, znásilnění a dalších patologických jevů," vysvětlil Weiss. Podle něj takoví mladí lidé méně užívají antikoncepci a zároveň je mezi nimi vyšší počet uživatelů drog, alkoholu či kuřáků.

Předčasný začátek s sebou nese zdravotní rizika

Rizika vidí i Procházková. "Kterákoliv předčasná zkušenost může ohrozit vývoj. Následky mohou mít podobu i somatických a psychosomatických obtíží, tedy bolestí hlavy, břicha, zad

či nespavosti," popisuje psycholožka. Pokud se podle ní mladý člověk nenaučí, že sex je spojený s citem a emoční vazbou, může to mít v dalších letech devastující vliv na jeho psychiku. "Lidé, kteří jsou náchylní dříve začít se sexem, častěji experimentují i v jiných oblastech a vyhledávají vzrušení," popsal Weiss. Začátky sexuálního života podle něj uspěchávají ti, kteří se chovají všestranně rizikověji. "Souvisí to s osobnostními rysy," upozornil lékař s tím, že takovému chování lze předcházet sexuální výchovou na základních školách.

Předseda Asociace pedagogů základního školství ČR Jaroslav Štercl připomíná, že s tématy sexuální výchovy se žáci setkávají už na prvním stupni základních škol. "Ve školním vzdělávacím programu je to průřezové, závazné téma, které má každá škola nazváno nějak jinak a jinak je může mít i zařazeno, ať už je to třeba v přírodopisu nebo v rodinné výchově," popsal Štercl. Podle něj jde o výchovně vzdělávací proces s prvky osvěty. "Individuální přístup ale směřuje nikoliv na školu, ale spíše na rodiče," doplnil pedagog.

Studie Světové zdravotnické organizace popisuje životní styl školáků ve 41 zemích světa včetně ČR.

"Mezi dívkami uvádí první zkušenost devět procent ve čtrnácti a dalších čtrnáct procent v patnácti letech. Zkušenost s pohlavním stykem před čtrnáctým rokem je sporadická," píše se v Mezinárodní zprávě o zdraví a životním stylu dětí a školáků. V pondělí ji zveřejnilo ministerstvo zdravotnictví.

Dětská psycholožka Jana Procházková vidí za čísly vliv okolí. "Nelze pominout to, co se dětem prezentuje. Když se rozhlédnete po mediální scéně, tak ten, kdo nemá kluka nebo holku, tak je béčkový. A s tím, jak padají zábrany, se experimentuje i v této oblasti," řekla iDNES.cz Procházková. Podle ní roli hraje i fakt, že děti jsou nevzdělané v této oblasti výchovy.

"Dospělí si o sexu hodně povídají mezi sebou, ale s dětmi to, bohužel, často nezvládají," dodala Procházková.

Zdroj: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/pruzkum-ke-zkusenosti-skolaku-se-sexem.A120626_155856_domaci_hv

ANKETA

Odpověz na otázky:

1. Jaký je podle tebe hlavní důvod těhotenství náctiletých?

---

2. Jaký je ideální věk pro zahájení sexuálního života?

---

3. Myslíš si, že je nezletilá maminka schopná postarat se o miminko?

---

4. Jak myslíš, že reagují rodiče nezletilé dcery na její těhotenství?

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

Překonávání překážek

Pravidla pro překonávání překážek

- Pravidlo 1: Snažit se zachovávat svoje každodenní zvyky.
- Pravidlo 2: Dobře jíst (a nezapíjet problém alkoholem, nezajídat čokoládou atp.).
- Pravidlo 3: Nepřestávat pravidelně cvičit (i když je to to poslední, na co máme právě náladu).
- Pravidlo 4: Chodit ven (i když se nám chce tak málo, jako cvičit).
- Pravidlo 5: Těšit se z malých věcí (když věci „velké“ zrovna nejsou v pořádku).
- Pravidlo 6: Každý den si najít alespoň jednu věc, za kterou jsme ten den vděční vděční.
- Pravidlo 7: Neschovávat se před lidmi nebo opačně nepřebíjet aktuální stav bezduchou společností.
- Pravidlo 8: Nebát se mluvit o tom, co řeším, s lidmi, kterým důvěřuji.
- Pravidlo 9: Nedělat, že je všechno v pořádku, když to v pořádku není.
- Pravidlo 10: Přijmout zkoušku, takovou, jaká je.
- Pravidlo 11: Dovolit si prožít svoje pocity a nepotlačovat je.
- Pravidlo 12: Neutápět se v pocitech lítosti sám nad sebou.
- Pravidlo 13: Odpustit lidem, o kterých máme pocit, že nám ublížili.
- Pravidlo 14: Odpustit sám sobě.

VIII.Z angličtina, učivo na období 4.- 8.1. 2021:

- 1) Překontrolujte si váš slovníček a doplňte si z každé lekce přibližně tři slovíčka, která jsou pro vás nová nebo je opakovaně zapomínáte. Slovníček použijte k opakování slovní zásoby. Po návratu do školy ho budu kontrolovat. Pokud si někdo slovníček nevede, znamená to, že všechny výrazy v učebnici zná.
- 2) Přečtěte si v učebnici článek na straně 24 – cvičení 1. V přibližně deseti větách napište, česky, o čem článek je. Není potřeba doslovně překládat uvedený text.
- 3) Přeložte do češtiny názvy jednotlivých dílů knížek o Harry Potterovi – najdete je modře napsané uprostřed stránky 24.
- 4) Vypracujte cvičení 4/strana 25.

Úkoly, v bodech 2,3 a 4 pošlete na můj e-mail do 8.1.2021 nebo přineste následující týden do školy. Úkoly zapisujte na papír a nezapomeňte ho podepsat.

sarka.fajkosova@zskladnoparizska.cz